

Coeducació i relacions afectives i sexuals amb perspectiva de gènere

Itinerari d'educació sexual i afectiva als Instituts

FORMAT

Tallers

PROGRAMA

Relacions afectives i sexuals amb perspectiva de gènere

DESTINATARIS

Alumnat de l' ESO

CALENDARI

Al llarg del curs

DURADA PREVISTA

Tallers d'1 o 2 h

OBJECTIUS:

Incorporar l'educació sexual i afectiva de manera transversal a tota l'etapa educativa basada en la igualtat, el respecte, la diversitat, l'autoconeixement, el plaer per avançar cap a unes relacions sanes i una societat lliure de discriminacions i violència.

DESCRIPCIÓ

L'educació sexual de criatures, adolescents i joves és una demanda creixent en la societat. És per això que el Departament d'Educació de la Generalitat ha impulsat el programa Coeduca't, l'objectiu del qual és que tots els centres educatius de Catalunya incorporin de forma explícita i transversal, en el seu Projecte Educatiu de Centre, aspectes bàsics de coeducació, perspectiva de gènere i educació afectiva i sexual des de P3 fins a 4t d'ESO.

Amb aquesta proposta volem contribuir a la implementació d'un itinerari d'educació sexual als instituts, fent participants tots els agents educatius: alumnat, professorat, famílies i professionals.

L'hem elaborada conjuntament entre els diferents agents que intervenen en l'educació sexual i afectiva dels joves:

- Llevadores de l'equip d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR) de Granollers
- Les professionals del Crític
- La cooperativa Mandràgores
- Les dinamitzadores del departament de Joventut

- Tècniques municipals de diferents departaments: Igualtat, Salut i Educació

És important que tots els professionals tinguem la mateixa mirada, tot i que amb vincles diferents amb els joves.

METODOLOGIA:

La proposta s'estructura en 4 cursos educatius, de 1r d'ESO a 4t d'ESO, amb implicació de l'alumnat, el professorat i les famílies. Prèviament a primària els infants també hauran realitzat tallers a cicle mitjà i superior.

Intervenció a les aules

- 1 taller a primer (Mandràgores)
- 1 taller a segon (Llevadores de l'equip d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR) de Granollers.)
- 1 taller a tercer (Mandràgores) + 1 taller sobre equitat menstrual (llevadores)
- 1 taller a quart (Crític)

Es farà un qüestionari previ a l'alumnat i un posterior i s'establiran les normes del joc abans de començar els tallers. Al finalitzar es donaran els contactes de les persones referents al territori perquè sàpiguen a qui es poden adreçar i s'elaborarà un banc de recursos per oferir.

També és important fer participar la infermera de salut i escola perquè pot ser una persona de confiança i que des de Joventut es puguin reforçar els continguts treballats.

Contingut del taller de 1r- Mandràgores. Durada: 2 hores

Objectius

- Generar un espai còmode on l'alumnat tingui un contacte introductori amb la sexualitat.
- Treballar la identificació de les emocions en situacions relacionades amb la sexualitat.
- Treballar la consciència corporal, els canvis en el cos a l'adolescència, la diversitat corporal i el respecte en aquest àmbit dins del grup.
- Ampliar l'imaginari de la sexualitat: funció, pràctiques, orientacions, identitats...
- Resoldre dubtes i inquietuds de l'alumnat.

Continguts:

- La sexualitat i les emocions.
- Conceptualització de la sexualitat més enllà del sexe com una dimensió de les persones que engloba la comunicació, les relacions, les emocions, etc.
- Consciència corporal i canvis durant la pubertat trencant el binarisme: aparició de fluids (regla, semen, flux...), diversitat corporal, època sensible per persones que poden viure amb més incomoditat aquests canvis (per exemple, alumnat trans/intersex.)
- Impacte dels estereotips de gènere a la relació amb el cos.
- Explicació del cicle menstrual

Espai no mixt:

Resolució de dubtes sobre la sexualitat a l'adolescència: orientacions de desig, masturbació, ereccions, mètodes per la regla, dubtes sobre genitals, plaer...

Dinàmiques:

- L'illa de la sexualitat. Una dinàmica per posar sobre la taula quin és el coneixement del grup sobre sexualitat i desvincular la idea que la sexualitat és sexe. relacionen amb relacions, emocions, parts del cos...
- Canvis en el cos. Desmunten idees del cos binari i de que si tens una vulva et passarà això i si tens un penis allò altre. O que el cos ha de ser d'una única manera. També qüestionen sobre els estereotips de bellesa.
- Espai no mixt nois/noies per plantejar dubtes. S'aborden a través de diversos materials els dubtes que es tenen en relació a la sexualitat en un espai que pretén ser més íntim que el gran grup.

Contingut del taller a 2n- Llevadores. Durada: 1 hora

Objectiu: Informar, motivar i promoure canvi de conductes.

- Que és la pubertat? canvis físic i psicològics.
- Com em veuen/ com em veig. Quins son els meus models, d'on trec la informació. Realitat / fantasia . Com ho gestiono
- Conèixer i respectar conceptes. Sexe biològic, identitat sexual, orientació sexual
- Característiques de tota relació. Consentiment.
- Em respecto / et respecto. Diferenciar "amor" de control
- Accessibilitat Serveis adreçats als joves.

Contingut del taller a 3r- Mandràgores. Durada: 2 hores

Objectius

- Generar un espai còmode on l'alumnat pugui parlar amb naturalitat i sense judicis sobre la sexualitat
- Treballar els dubtes, mites i neguits sobre totes les primeres vegades en la sexualitat
- Treballar per vincular la sexualitat a tot el cos, descentrant els genitals
- Mostrar les parts dels genitals, els seus fluids i resoldre dubtes al respecte
- Explorar materials que tenen a veure amb la prevenció d'ITS, prevenció de l'embaràs, el plaer i la menstruació.

Continguts

- Dubtes, mites i emocions al voltant de les primeres vegades
- El mite de la virginitat. Reflexió sobre com ens impacta, explicació de què és l'himen.
- Genitals: anatomia i fluids, mites i dubtes
- Mètodes per prevenir infeccions i embarassos
- Estratègies i eines pel plaer: més enllà dels genitals, treballar el cos com un camp de plaer. Masturbació.

Contingut del taller a 3r- Equitat menstrual- llevadores. Durada: 1 hora

- Copa, higiene menstrual femenina, mites associats a la regla, reconeixement dels canvis, cura personal... Normalitzar

Contingut del taller a 4t- Pantalles i pornografia- Crític. Durada: 1 hora

Objectius:

- Promoure un model de sexualitat respectuosa, conscient i feminista (també a les xarxes)
- Incentivar el pensament crític sobre les creences, expectatives del sexe i on busquem la informació.
- Reflexionar sobre les relacions afectives positives, quins models tenim?
- Conèixer els fenòmens: sexting, sexpreading, sextorsió, revengeporn i les conseqüències que poden tenir
- Debatre sobre la pornografia: consentiment, pràctiques irreal, violència, alternatives...

- Conèixer referents que promouen informació d'interès, amb perspectiva de gènere

Contingut:

- Sexualitat i Xarxes Socials
- Descoberta, curiositat, aprenentatge, auto coneixement
- El sexe és un tabú social? I a casa?
- Diversitats de sexe i gènere, què en sabem?
- Sexualitat a la xarxa: parlem de referents, expectatives, creences, tendències
- Fenòmens: Sexting, sexpreading, sextorsió i revengeporn
- Cosificació, hiper-sexualització, pressió estètica
- La pornografia, com influeix a la meua sexualitat?
- Referents positius, eines útils, informació d'interès...

Intervenció amb el professorat

Objectius:

- Fer participar el professorat del projecte d'educació sexual i facilitar eines per a la seva implementació
- Fer una anàlisi crítica del model de sexualitat i de l'educació sexual en la societat actual
- Revisar de quina manera el model de sexualitat hegemònic ens influeix com a persones i com a educadores
- Repensar en quin model de sexualitat volem educar des del centre educatiu
- Dotar al professorat d'eines i recursos per a l'educació sexual
- Resoldre dubtes i inquietuds
- Fer el retorn dels continguts treballats en les sessions amb l'alumnat
- Detectar quins són els temes més importants a seguir treballant en cada un dels grups
- Facilitar eines per realitzar les sessions de tutoria dedicades a la sexualitat

La intervenció amb el professorat implica:

- Dues sessions de 2 hores de formació amb el claustre de cada institut
- Sessions de retorn dels tallers amb les tutores de cada curs
- Cal valorar la presència o no del professorat a l'aula.

Intervenció amb les famílies

- Fer una anàlisi crítica del model de sexualitat i de l'educació sexual en la societat actual
- Desmuntar mites, creences i tabús al voltant de la sexualitat
- Revisar de quina manera el model de sexualitat hegemònic ens influeix com a persones i com a referents adults
- Dotar a les famílies i referents d'eines i recursos per a l'educació sexual
- Repensar en quin model de sexualitat volem educar des de casa

- Compartir experiències i limitacions a l'hora d'acompanyar la sexualitat
- Resoldre dubtes i inquietuds

La intervenció amb les famílies implica:

- Sessió de 2 hores de formació

LLOC DE REALITZACIÓ

Aula del centre educatiu en horari lectiu

RECURSOS

- Humans: cooperativa Mandràgores, llevadores de l'equip d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR) de Granollers, educadora del Crític, Pla de prevenció de drogues i pantalles

OBSERVACIONS

Abans i/o després de fer la sessió, és interessant compartir amb els docents la realitat de l'alumnat per a una millor aproximació a la realitat dels participants.

INFORMACIÓ

Agent d'igualtat igualtat@montornes.cat Telèfon: 660277470

INSCRIPCIONS

A la pàgina web de l'Ajuntament:

https://www.montornes.cat/seu_electronica/serveis-i-tramits/cateld-d-activitats-educatives/formulari-de-sol-licitud-d-activitats-educatives

Departament d'Educació. educacio@montornes.cat

Telèfon: 935721170 ext. 6